

Lausunto lainsäädäntömuutoksesta koskien sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta viranomaistoiminnassa

Kaupunginhallitus 28.04.2025 § 113
393/07.00.00.00/2025

Valmistelija

Hallintojohtaja Riitta Luotio

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta viranomaistoiminnassa koskevaksi lainsäädännöksi viimeistään 16.4.2025.

Oheismateriaali:

- Hallituksen esitys eduskunnalle

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annettua lakia, sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annettua lakia, digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annettua lakia, oikeudenkäymiskaarta, oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia, ulosottokaarta, tuomioistuinmaksulakia sekä eräitä muita oikeusministeriön hallinnonalan lakeja.

Sähköisen asioinnin tukipalveluista annettuun lakiin ehdotettujen muutosten mukaan Suomi.fi-tunnistusta käyttäville täysi-ikäisille luotaisiin automaattisesti Suomi.fi-viestit -tili. Lakiehdotuksen mukaisesti henkilön olisi mahdollista lopettaa halutessaan Suomi.fi-viestien käyttö. Sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annettua lakia muutettaisiin muun ohella siten, että sähköinen tiedoksianto Suomi.fi-viesteihin olisi mahdollinen ilman tiedoksiannon vastaanottajan erillistä suostumusta. Lisäksi ehdotetaan useita muita erityisesti sähköiseen tiedoksiantoon liittyviä muutoksia.

Tavoitteet ja tuotokset

Ehdotettavan sääntelyn myötä Suomi.fi-tunnistusta käyttävälle täysi-ikäiselle henkilölle luotaisiin automaattisesti Suomi.fi-viestit-tili, mikäli henkilöllä ei sitä olisi vielä käytössä. Muutoksen myötä viranomaisten tiedoksianto tapahtuisi jatkossa ensisijaisesti Suomi.fi-viestien kautta. Henkilö voisi kuitenkin omasta ilmoituksestaan lopettaa Suomi.fi-viestien käytön ja siirtyä paperitiedoksiantojen vastaanottamiseen.

Digi- ja väestötietovirasto kehittää Suomi.fi-viestit-palvelua siten, että lainsäädännön astuessa voimaan, Viestit-palvelun kautta on mahdollista luoda automaattiset sähköiset postilaatitot niille kansalaisille, jotka asioivat sähköisesti. Postilaatikko aktivoituisi vasta kansalaisen tunnistautuessa vahvasti johonkin viranomaisen sähköiseen palveluun. Postilaatikkoa ei luotaisi automaattisesti heille, jotka eivät käytä viranomaisten sähköisiä palveluita.

Muutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2026.

Lakiesityksessä ehdotettujen muutosten lisäksi valmisteilla on toimeenpano- ja lainsäädäntöhanke, jossa Suomi.fi-viestien rinnalle tuodaan hyödynnettäväksi myös yksityiset digipostipalvelut. Se tarkoittaa sitä, että jatkossa viranomaisten tiedoksiantojen toimittaminen on

mahdollista myös yksityisiin digipostia tarjoaviin palveluihin ja kansalaiset voivat vastaanottaa viranomaispostia valitsemassaan digipostipalvelussa. Yksityisten digipostipalveluiden on määrä olla hyödynnettävissä vuoden 2026 aikana.

Lähtökohdat

Pääministeri Orpon hallitusohjelmassa todetaan, että Suomi siirtyy asteittain digitaalisten palveluiden ensisijaisuuteen viranomais-asiointikanavana. Valtiovarainministeriö on 27.3.2024 asettanut ensisijaisesti digitaalisen viranomaisviestinnän edistämishjelman sekä ohjelman ohjausryhmän. Asettamispäätöksen mukaan ohjelman tavoitteiden toteutuminen edellyttää toimenpiteitä koskien lainsäädäntöä ja säädösmuutosten valmistelua varten asetetaan erikseen lainsäädäntötyöryhmä valtiovarainministeriön ja oikeusministeriön välisessä yhteistyössä.

Vaikutukset ja hyödyt

Esityksen tavoitteena on, että viranomaisen tiedoksiannot lähetettäisiin ensisijaisesti sähköisesti niille hallinnon asiakkaille, joille se on mahdollista. Esityksellä tavoitellaan kansalaisten sujuvampaa ja paikkariippumatonta asiointia ja lisäksi tehokkaampia viranomaismenettelyitä ja parempaa tuottavuutta. Korvaamalla viranomaisten lähettämät paperiset kirjeet digitaalisilla viesteillä saavutetaan julkiselle taloudelle kymmenien miljoonien eurojen vuotuinen säästö.

Esityksen tavoitteena on lisäksi laajentaa sähköisen tiedoksiantotavan käyttöä oikeushallinnon viranomaisissa ja tuomioistuimissa.

Naantalin kaupungin lausunto on liitteenä.

Liite 1, KH 28.4.2025

Lausunto on talletettu viranomaislausuntona Lausuntopalvelu.fi:hin määräaikaan 16.4.2025 mennessä.

Ratkaisuvalta

Kuntalaki § 39, kohta 3

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi Naantalin kaupungin viranomaislausunnon sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta viranomaistoiminnassa koskevaksi lainsäädännöksi liitteen 1 mukaisena.

Päätös

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.